

s „beat-to-beat“ měřením tlaku, zejména u rizikových pacientů. S ohledem na demografický vývoj populace, rostoucí počet polymorbidních pacientů a zvyšující se nároky na bezpečnost péče lze očekávat, že potřeba cíleného, efektivního a individualizovaného sledování hemodynamiky bude dále narůstat jak v rámci intenzivní, tak i perioperační péče. Znalost dostupných metod a schopnost jejich správné indikace je proto klíčovým prvkem moderní anesteziologické a intenzivní péče.

Seznam použitých zkratk

- ARDS – syndrom akutní dechové tísně (acute/adult respiratory distress syndrome)
- AUC – plocha pod křivkou (the area under the curve)
- CCE – cardiac cycle efficiency
- CFI – cardiac function index
- CO – minutový srdeční výdej (cardiac output)
- CPI – cardiac power index
- CPO – cardiac power output
- CSA – průřez (cross-sectional area)
- CVK – centrální venózní katetr (central venous catheter)
- CVP – centrální žilní tlak (central venous pressure)
- dP/dt – sklon systolické části arteriální křivky
- dP_{mx} – sklon systolické části arteriální křivky
- E_a – arteriální elastance (arterial elastance)
- $E_{a_{dyn}}$ – dynamická arteriální elastance (dynamic arterial elastance)
- ELWI – extravascular lung water index
- ESAIC – Evropská společnost anesteziologie a intenzivní medicíny (European Society of Anaesthesiology and Intensive Care)
- ESC – Evropská kardiologická společnost (European Society of Cardiology)
- ESICM – Evropská společnost intenzivní medicíny (European Society of Intensive Care Medicine)
- FTc – flow time corrected
- GEDI – global end-diastolic volume index
- GEF – global ejection fraction
- GHI – global hypoperfusion index
- HPI – index predikce hypotenze (hypotension prediction index)
- IABP – intraaortální balonková kontrapulzace (intra-aortic balloon pump)
- ICON – contractility index
- LVET – left ventricular ejection time
- MA – mean acceleration
- MAP – střední arteriální tlak (mean arterial pressure)
- NGS – nasogastrická sonda
- NIBP – neinvazivní krevní tlak (non-invasive blood pressure)
- PAC – plicnicový katetr (pulmonary artery catheter)
- PCWP – tlak v zaklínění (pulmonary capillary wedge pressure)
- PEP – pre-ejection period
- POCUS – point-of-care ultrasonografie
- PPV – variace pulzového tlaku (pulse pressure variation)
- PRAM – PPressure Analytical Method
- PV – peak velocity
- PVPI – pulmonary vascular permeability index
- PWA – pulse wave analysis
- STR – systolic time ratio
- SV – tepový objem (stroke volume)
- SVR – systémová vaskulární rezistence (systemic vascular resistance)
- SVRI – indexovaná hodnota SVR (na povrch těla) (systemic vascular resistance index)
- SVV – variace tepového objemu (stroke volume variation)
- TFC – thoracic fluid content
- TPRI – total peripheral resistance index
- TPTD – transpulmonální termodiluce (transpulmonary thermodilution)
- UPV – umělá plicní ventilace
- USG – ultrasonografie
- V-A ECMO – veno-arteriální extrakorporální membránová oxygenace (veno-arterial extracorporeal membrane oxygenation)
- V-V ECMO – veno-venózní extrakorporální membránová oxygenace (veno-venous extracorporeal membrane oxygenation)
- VIC – variation in contractility
- VTI – velocity-time integral
- WIPO – weaning-induced pulmonary oedema

PROHLÁŠENÍ AUTORŮ: Prohlášení o použití AI: Autoři prohlašují, že při psaní tohoto odborného článku nepoužili žádnou formu umělé inteligence. Všechny informace a analýzy jsou výsledkem jejich vlastního výzkumu, zkušeností a úsudku s důrazem na relevantní literaturu, primární zdroje a konzultace s odborníky v oboru. **Prohlášení o původnosti:** Práce je původní a nebyla publikována ani není zasílána k recenznímu řízení do jiného média. **Střet zájmů:** JB dlouhodobě spolupracuje s BD, CNSystems a Getinge, JZ spolupracuje s Getinge. AK a OS spolupracují s BD. **Podíl autorů:** Všichni autoři se podíleli na provedení literární rešerše, návrhu rukopisu. Finální verzi rukopisu všichni autoři četli, souhlasí s jeho zněním a zasláním do redakce časopisu Anesteziologie a intenzivní medicína. **Financování:** Práce podpořena programem rozvoje vědních oborů Karlovy univerzity (COOPERACIO Anesteziologie a intenzivní medicína) a grantem Ministerstva zdravotnictví České republiky – Rozvoj vědeckovýzkumných organizací (Fakultní nemocnice Plzeň – FNPI, 00669806). **Poděkování:** N/A **Registrace v databázích:** N/A **Projednání etickou komisí:** N/A

LITERATURA

1. Halvorsen S, Mehilli J, Cassese S, Hall TS, Abdelhamid M, Barbato E, et al. 2022 ESC Guidelines on cardiovascular assessment and management of patients undergoing non-cardiac surgery. *European Heart Journal*. 2022;43(39):3826-3924. <https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehac270>.
2. Giglio M, Manca F, Dalfino L, Brienza N. Perioperative hemodynamic goal-directed therapy and mortality: a systematic review and meta-analysis with meta-regression. *Minerva Anestesiologica*. 2016 Nov;82(11):1199-1213. Epub 2016 Apr 13. PMID: 27075210.
3. Sun Y, Chai F, Pan C, Romeiser JL, Gan TJ. Effect of perioperative goal-directed hemodynamic therapy on postoperative recovery following major abdominal surgery - a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. *Critical Care*. 2017;21(1). <https://doi.org/10.1186/s13054-017-1728-8>.
4. Chong MA, Wang Y, Berbenetz NM, McConachie I. Does goal-directed haemodynamic and fluid therapy improve peri-operative outcomes? *European Journal of Anaesthesiology*. 2018;35(7):469-483. <https://doi.org/10.1097/eja.0000000000000778>.